

Hesteafgiftsfonden - ændringsbudget 2026

Beløb i 1000 kr.	Budget 2026	Ændrings- budget 2026	Relativ fordeling	Ændring
Note			i %	i %

INDTÆGTER:

1 Overført fra forrige år	266	884	31,5%	232,3
2 Produktionsafgifter	1.628	1.628	58,1%	0
3 Promillemidler	220	282	10,1%	28,2
4 Særbevilling og anden indtægt	0	0	0,0%	-
5 Renter	0	10	0,4%	-

I. Indtægter i alt	2.114	2.804	1	
---------------------------	--------------	--------------	----------	--

UDGIFTER:

Samlede tilskud fordelt på formål

Fremstødsforanstaltninger i alt	0	0	-	-
Forskning og udvikling i alt	1.033	1.725	74,4%	67,0
Kvalitetsordninger i alt	0	0	-	-
Rådgivning i alt	0	0	-	-
Vidensudveksling og informationsaktioner i alt	594	594	25,6%	0,0
Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
Dyrevelfærd jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024	0	0	-	-
6 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	0	0	-	-

II. Udgifter til formål i alt	1.627	2.319	100%	
--------------------------------------	--------------	--------------	-------------	--

7 Fondsadministration

8 Fondsadministration - Særpuljer	400	400	86,4%	0,0
Revision	60	60	13,0%	0,0
Advokatbistand	0	0	-	-
9 Effektivurdering	3	3	0,6%	0,0
Ekstern projekturdering	0	0	-	-
10 Øvrig godkendte administrationsudgifter				
11 Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	0	0	-	-
12 Tab på debitorer	0	0	-	-

III. Administration i alt	463	463	100%	
----------------------------------	------------	------------	-------------	--

IV. Udgifter i alt	2.090	2.782		
---------------------------	--------------	--------------	--	--

13 Overførsel til næste år	24	22		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	0	0		

Supplerende oplysninger:

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

Københavns Universitet	665	1.144	49,3%	72,0
SEGES Innovation P/S	394	394	17,0%	0,0
Teknologisk Institut	283	283	12,2%	0,0
Aarhus Universitet	85	298	12,9%	250,6
Foreningen Hestens værn	200	200	8,6%	0,0
V. I alt	1.627	2.319	100%	

Hesteafgiftsfonden - Noter til ændringsbudget 2026

Note 1. Overført fra forrige år

Der er budgetteret med en overførsel på 884 t.kr. fra 2025 til 2026 på baggrund af fondens 2025-regnskab.

Note 2. Produktionsafgifter

Hesteafgiftsfondens indtægt fra produktionsafgifter er baseret på bekendtgørelse om produktionsafgift ved slagtning, destruktion og eksport af heste.

Den gældende afgiftssats er 175 kr. pr. heste, og det forventede antal og indtægt for hver kategori er angivet nedenfor.

Produktionsafgifter	Budget 2025		Budget 2026	
	Antal heste	Indtægter kr. 1.000 kr.	Antal heste	Indtægter kr. 1.000 kr.
Slagtning	400	70	450	79
Eksport	950	166	1.350	236
Destruktion	7.700	1.348	7.500	1.313
I alt	9.050	1.584	9.300	1.628

Note 3. Promillemidler

For 2026 har Promilleafgiftsfonden for landbrug bevilget et tilskud på 220 t.kr. Hesteafgiftsfonden søgte i forbindelse med tilskudsregnskab 2025 til Promilleafgiftsfonden om at overføre delvist tilskud i de projekter

Promillemidler	Budget 2026	Ændrings- budget 2026
	1.000 kr.	1.000 kr.
Fremstødsforanstaltninger i alt	0	0
Forskning og udvikling i alt	124	186
Kvalitetsordninger i alt	0	0
Rådgivning i alt	0	0
Vidensudveksling og informationsaktioner i alt	96	96
Sygdomsforebyggelse i alt	0	0
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0
Dyrevelfærd jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024	0	0
Særlige foranstaltninger i alt	0	0
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	0	0
Tilskud fra Promilleafgiftsfonden i alt	220	282

Note 4. Særbevilling og anden indtægt

Ingen bemærkninger.

Note 5. Renter

Der er budgetteret med en renteindtægt på 10 t.kr. som følge af forholdene på pengemarkedet.

Note 6. Særlige foranstaltninger

Ingen bemærkninger.

Note 7. Fondsadministration

Hesteafgiftsfonden har ekstraordinært fået tilladelse til at anvende fondsmidler til administration i 2026.

Note 8. Fondadministration - særpuljer

Fondstilsynet har d. 18 december 2025 givet tilladelse til, at Hesteafgiftsfonden ekstraordinært kan anvende fondsmidler til administration i 2026. Tilladelsen er givet i henhold til Administrationsbekendtgørelsens § 3 stk. 4. Tilladelsen er betinget af, at Hesteafgiftsfonden indsender et revideret budget for 2026, hvor fonden foruden de ekstraordinære administrationsudgifter afsætter midler til, at Hesteafgiftsfonden, såfremt fonden ikke har fundet en varig løsning senest 1. juli 2026, ligeledes kan finansiere en likvidation af fonden i 2027, hvor der så ikke vil være en afgiftsopkrævning. Fonden vurderer at de 400 t. kr. er dækkende såfremt at der ikke findes en varig løsning.

Note 9. Effektvurdering

Der er budgetteret med 3 t.kr. til effektvurdering.

Note 10. Øvrige godkendte administrationsudgifter

Ingen bemærkninger.

Note 11. Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse

Bestyrelsen modtager ikke honorar.

Note 12. Tab på debitorer

Ingen bemærkninger.

Note 13. Overførsel til næste år

Der er budgetteret med en overførsel på 22 t.kr. til næste år.

Note 14. Sygdomme

Ingen bemærkninger.

Note 15. Fordeling af tilsagn på strategiske mål

Strategiske mål	Antal projekter	Tilskud
Forskning og innovation, der er til gavn for hestesektorens udviklingsmuligheder	6	1.442
Forebyggelse, diagnosticering og behandling af hestesygdomme	1	283
Rådgivning af hesteejere om hestehold, herunder management, fodring,	2	594

Note 16. Valgfri note

Ingen bemærkninger.

Hesteafgiftsfonden - Ændringsbudget 2026

Beløb i 1000 kr.	Budget 2026	Ændrings- budget 2026	Specifikation af anvendt statsstøtterege
------------------	-------------	--------------------------	--

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Københavns Universitet i alt			
	665	1.144	
Forskning og udvikling i alt			
1	Metabolomisk karakterisering af astma hos heste: Identifikation af biomarkører samt behandlingsrespons	348	348 §18
2	Kan en nyopdaget muskellidelse forklare nedsat præstation hos islandske heste? Afdækning af prævalens, kliniske konsekvenser og optimal	317	317 §18
PF1	Er muskuloskeletal smerte (vurderet vha. smerteetogram suppleret med ortopædisk undersøgelse) årsag til mavesår hos heste? Og mere specifikt – udviser heste med ikke-helende mavesår flere tegn på smerte end heste der responderer godt på behandling.	-	178 §18
PF2	Do horses enjoy interaction with humans? – Design of a choice experiment	-	168 §18
PF3	Undersøgelse og forebyggelse af udvikling af slidgigt hos heste med osteochondrale fragmenter (ledmus)	-	133 §18
	665	1.144	
SEGES Innovation P/S i alt			
	394	394	
Videnudveksling og informationsaktioner			
3	Velfærdskontrol i de danske hestebesætninger	394	394 §8
	394	394	
Teknologisk institut i alt			
	283	283	
Forskning og udvikling i alt			
4	Lyddata til tidlig halthedsdetektion hos heste	283	283 §18
	283	283	
Aarhus Universitet i alt			
	85	298	
Forskning og udvikling i alt			
5	Afholdelse af international, videnskabelig konference med fokus på hestevelfærd i Danmark i 2026 (ISES 2026)	85	85 §18
PF4	Bedømmelse af konfliktadfærd ved konkurrencer – hvordan kan det gøres?	-	213 §18
	85	298	
Foreningen Hestens Værn i alt			
	200	200	
Videnudveksling og informationsaktioner			
6	Formidling af viden med høj faglighed og stærk evidens til hesteejer og -bruger for øget hestevelfærd og bedre holdbarhed hos danske heste	200	200 §8
	200	200	
Bevilget i alt			
	1.627	2.319	

Projektbeskrivelser

Note 1: Metabolomisk karakterisering af astma hos heste: Identifikation af biomarkører samt behandlingsrespons

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formålet med dette studie er at anvende metabolomik på skylleprøver hos heste med astma for at kortlægge de signalstoffer, der er relevante for sygdomsudviklingen af astma. Derudover vil studiet belyse forskelle i signalstofprofiler hos heste med mastocytær astma, som ikke responderer på standardbehandling med binyrebarkhormon. Denne viden forventes at udvide forståelsen af sygdomsmekanismerne bag samt bidrage til identifikation af nye diagnostiske biomarkører og alternative behandlingsstrategier.

Den nuværende standard for diagnostik af astma hos hest omfatter klinisk undersøgelse, sygehistorie, endoskopi af luftvejene samt udtagning af lungeskylleprøver. Prøverne analyseres for cytologisk (fordeling af betændelsesceller i prøven), og diagnosen inddeles i moderat eller svær astma. Hos mennesker baserer man ikke astmadiagnosen baseret på den cytologiske cellesammensætningen idet denne metode ikke giver en godt nok billede af de forskellige astmatyper. Dette er højst sandsynlig en stor årsag til den at en del heste ikke respondere tilfredsstillende på astmabehandlingen. Mange nordiske heste diagnosticeres med den mastocytær undertype, som ofte responderer desideret utilfredsstillende på standardbehandling med binyrebarkhormon og managementændringer.

I dette projekt anvendes metabolomik til at analysere lungeskylleprøverne, hvilket muliggør detaljeret profilering af små molekyler og identificering af biomarkører samt sygdomsmekanismer, påvirket af både genetiske og miljømæssige faktorer. Metoden har potentiale til tidlig diagnostik og understøtter udvikling af målrettede og individualiserede behandlingsstrategier. Mens metabolomik er velanvendt inden for human astmaforskning, er tilsvarende studier hos hest begrænsede, men lovende.

Vi vil indsamle lungeskylleprøver fra 36 heste: 6 med svær astma, 18 med moderat astma (6 neutrofile, 6 mastceller, 6 eosinofile) og 6 raske kontrolheste, samt 6 heste med mastocytisk astma efter binyrebarkhormonbehandling. Kontrolheste vurderes som raske af ejer uden kliniske eller laboratoriemæssige afvigelser. Moderat astma defineres ved lejlighedsvis hoste under arbejde og cytologiske afvigelser, mens svær astma kendetegnes ved respirationsproblemer i hvile, hoste, nedsat præstation og høj andel neutrofile i lungeskylleprøven.

Alle heste bedøves let ved endoskopi og udtagelse af lungeskylleprøver. Skyllévæsken bruges til cytologi og centrifugeres for at adskille celler og supernatant, som fryses til metabolomisk analyse. Prøverne sendes til Sveriges Landbrugsuniversitet (SLU) for metabolomisk analyse bestående af systematisk kortlægning af signalstoffer og biomarkører, der kan skelne astmaundertyper og behandlingsrespons. Som led i mit PhD-projekt oplæres jeg i laboratoriearbejde, bioinformatik og target-prediction analyser i samarbejde med SLU, så ny viden kan anvendes i Danmark.

Ved at kombinere klassisk diagnostik (cytologi) med avanceret metabolomik forventes det, at studiet kan identificere forskelle i sygdomsrelaterede biomarkører og kemiske signalstoffer mellem astma undergrupper. Dette vil både give ny indsigt i astmaundergruppernes udvikling og potentielt hjælpe med til at forudsige behandlingsrespons. Vi håber at vi ender ud med en specifik metabolomiske profil for de enkelte astmaundertyper, der kan danne grundlag for målrettede og måske endda individuelle behandlingsstrategier hos astmaheste. Da astma forekommer hos op mod 70 % af hestepopulationen, vil resultaterne få stor velfærdsmæssig betydning. Viden fra studiet vil blive formidlet til hesteejere via åbent hus-arrangementer og sociale medier samt til dyrlæger gennem nationale og internationale publikationer

Note 2: Kan en nyopdaget muskellidelse forklare nedsat præstation hos islandske heste? Afdækning af prævalens, kliniske konsekvenser og optimal diagnostik

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hesteafgiftsfonden

Formålet med dette studie er todelt: (1) at bestemme forekomsten og de kliniske konsekvenser af en nyligt opdaget muskellidelse – kronisk idiopatisk myopati – hos islandske heste i Danmark, og (2) at kortlægge de muskulære forandringer, herunder hvilke muskelgrupper der påvirkes. Som del af formål 1 vil vi undersøge, om forhøjede niveauer af muskelenzymer i blod efter arbejde, sammenholdt med kliniske tegn, kan anvendes som diagnostisk værktøj.

Nedsat præstation er et hyppigt problem i ridesporten og udgør både et velfærdsproblem og en kilde til frustration for rytteren. I en nylig case-serie beskrev vi karakteristiske forandringer i bagpartsmuskulaturen hos islandske heste med nedsat præstation, som adskiller sig fra andre kendte myopatier.

I dette studie vil vi rekruttere 220 islandske heste til en arbejdsprøve med egen rytter, og med måling af muskelenzymet serum creatin kinase før og 4–6 timer efter arbejde. Antallet er beregnet ud fra en prævalens af nedsat præstation på 25 % samt en andel af islandske heste med muskelforandringer på 66 %. Forud for arbejdsprøven gennemføres en klinisk undersøgelse med huldvurdering, og der indsamles oplysninger fra ejer omkring hestens brug, træningsstatus, sundhedsforhold og eventuelle ridemæssige problemstillinger. Da haltheder er en hyppig årsag til nedsat præstation vil der under arbejdsprøven blive anvendt en Lameness locator til objektiv registrering af eventuelle haltheder.

På nuværende tidspunkt kan diagnosen kronisk idiopatisk myopati kun stilles ved histopatologisk undersøgelse af muskelbiopsi fra bagpartsmuskulaturen (M. semimembranosus). Baseret på muskelenzym resultater og kliniske tegn inddeles hestene i fire grupper (plus/minus kliniske tegn, plus/minus forhøjede niveauer af muskelenzymer i blod efter arbejde). Fra hver gruppe udtages biopsier på en andel af hestene for at belyse sammenhængen mellem blodprøvedata, kliniske fund og forekomsten af sygdommen.

I studiets anden del undersøges muskulaturen forskellige steder i kroppen på aflivede islandske heste. De inkluderede heste aflives af andre årsager på Universitetshospitalet for Store Husdyr, og hvis nødvendigt suppleres med prøver fra islandske slagterier. Der udtages biopsier fra fem muskelgrupper hos alle heste, men kun heste med bekræftede forandringer i M. semimembranosus får analyseret alle biopsier. Alle biopsier analyseres ved hjælp af gennembrøvede histologiske, histokemiske og immunhistokemiske metoder i samarbejde med Royal Veterinary College i England, der undersøger muskelfibertyper, degenerative/regenerative forandringer, fibrose, inflammation, glykogen- og lipidophobning. Undersøgelserne skal afklare, om sygdommen primært rammer bestemte muskelgrupper, eller om forandringerne er generelle. Denne viden kobles til kliniske tegn, fx om øget vejtrækning under let arbejde kan forklares ved forandringer i brystkassens muskulatur. Resultaterne vil også pege på, hvilke muskler der er mest egnede til biopsitagning i forbindelse med diagnostik.

Projektet vil styrke diagnosticering og rådgivning vedrørende islandske heste med nedsat præstation, herunder uspecifikke bevægelsesforstyrrelser og udmattelse efter let arbejde. Lidelsen udgør et potentielt velfærdsproblem; tidligere undersøgelser har vist forandringer i over to tredjedele af heste med nedsat præstation uden egentlig halthed. Øget viden er afgørende for fremtidig forskning i management, mulige behandlingsregimer og afdækning af underliggende årsager, herunder genetiske faktorer.

Note PF1: Er muskuloskeletal smerte (vurderet vha. smerteetogram suppleret med ortopædisk undersøgelse) årsag til mavesår hos heste? Og mere specifikt – udviser heste med ikke-helende mavesår flere tegn på smerte end heste der responderer godt på behandling.

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formålet med dette studie er at bestemme om smerte i bred forstand er hel eller delvis årsag til den høje prævalens af mavesår i den kirtelholdige del af maven hos vores rideheste. Desto videre om den mangelfulde opdeling af mavesår i den kirtelholdige del af mavesækken hos en stor gruppe heste bunder i smerte.

Heste der kommer til kikkertundersøgelse af mavesækken på Universitetshospitalet vil tilbydes deltagelse i studiet, både ved den indledende undersøgelse, samt efter 4-6 uger behandlingsperiode for mavesår.

Hesteafgiftsfonden

Ved den indledende gastroskopi tilbydes det hestens vante rytter at ride hesten samtidig med at den scores med et nylig valideret smerteetogram (The Ridden Horse Pain Ethogram). Smerteetogrammet består af 24 afvigende adfærdsmønstre, der er kædet sammen med smerte. Hvis scoren er over 8 ud af 24 bør hesten undersøges for underliggende smerteytringer.

Ved kontrolgastroskopian vil hestens vante rytter igen ride hesten samtidig med at den scores med smerteetogrammet. Til kontrolundersøgelsen tilbydes foruden rideprøven, en klinisk undersøgelse inkl. muskelscoring, blodprøver til test af muskelmarkører, samt både en objektiv og subjektiv halthedsundersøgelse.

Data fra studiet vil belyse om smerte er en underliggende årsag til at heste får mavesår, samt om heste der ikke responderer godt på mavesårsbehandling udviser mere smerteadfærd end dem, hvor behandlingen virker. Vi ønsker specifikt at vide, om smerte kan være grunden til dels den høje prevalens af mavesår dels den manglende ophealing af mavesår i mavens kirtelholdige del.

Resultaterne fra studiet vil være med til at sætte fokus på, at manglende heling af mavesår i rideheste kan skyldes smerter sekundært til ortopædiske eller andre smertevoldende lidelser. Vi ved at lavgradig halthed er vanskeligt at opdage hos hesteejere, og resultaterne af dette studie vil derfor kunne tydeliggøre vigtigheden af at lave en grundig undersøgelse af hele hesten, når denne diagnosticeres med mavesår. Studiet kan derudover være med til at sikre bedre hestevelværd for en stor gruppe af vores rideheste.

Note PF2: Do horses enjoy interaction with humans? – Design of a choice experiment

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Ridesporten er til debat, hvilket bl.a. afspejles i kritisk medieomtale og en udtalelse fra Det Dyreetiske Råd vedr. brug af heste til sport. Det kan overvejes, hvorvidt brugen af heste til sportsformål overhovedet kan forsvares?

Et muligt argument for brugen af heste til ridesport er, at heste kan have positive oplevelser som overstiger eventuelle negative oplevelser, når de er sammen med mennesker. Der savnes imidlertid viden om, hvilke interaktioner med mennesker, heste oplever som positive. Som et første skridt på vejen undersøger dette projekt hvorvidt heste i nogle situationer frivilligt vil vælge at være sammen med mennesker. Hvis det er tilfældet, vil deres adfærd og ansigtsudtryk i situationen forsigtigt kunne antages at afspejle positiv mental tilstand. Denne viden vil danne basis for et større forskningsfokus vedr. positiv velfærd hos heste i regi af Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd ved Københavns Universitet.

I projektet gennemføres en balanceret og standardiseret undersøgelse af fire forskellige situationer, hvor heste frit kan vælge at være sammen med en person eller søge væk fra interaktionen: (1) passiv person (kontrol), (2) gubning og børstning af hesten, (3) træning med positiv forstærkning, (4) passiv fodring med godbidder. Der anvendes 20 unge heste fra private stutier, som har begrænset erfaring med håndtering og træning. Efter tilvænning til testarenaen, hvor en selskabshest æder hø i den ene ende, trækkes hesten ind og slippes løs, hvorefter testpersonen starter interaktionen, som varer i 10 min. Samme type interaktion gennemføres tre dage i træk, og hestens adfærd video-optages for at muliggøre detaljeret registrering af adfærd. Hver hest gennemgår alle interaktionstyper over en 4-ugers periode med en pause mellem hver interaktionstype.

Den hidtidige forskningsindsats har primært fokuseret på indikatorer for negativ velfærd hos heste – f.eks. konfliktadfærd - i forbindelse med træning og konkurrence. Der er dog bred konsensus om, at velfærd ikke kun handler om fraværet af negative oplevelser men også i høj grad om positive oplevelser. En større viden om hestes adfærdsudtryk, når de frivilligt vælger at være sammen med mennesker, er derfor central for at forstå hvilke oplevelser heste opfatter som positive i forbindelse med ridning og træning. Projektet vil dermed tilvejebringe vigtig grundviden, som skal danne basis for en fremtidig forskningsindsats med fokus på positiv velfærd hos heste og vil dermed være til gavn for hele hestebranchen.

Hesteafgiftsfonden

Note PF3: Undersøgelse og forebyggelse af udvikling af slidgigt hos heste med osteochondrale fragmenter (ledmus)

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formål: Osteochondrale fragmenter i led ses hos 33-44% af alle heste og kan føre til udvikling af slidgigt. På trods af hyppig forekomst, er ætiologien (årsagen) til osteochondrale fragmenter endnu ukendt, ligesom langtidsprognosen for hesten med osteochondrale fragmenter er ukendt.

De specifikke formål er derfor at undersøge:

- 1) Ætiologien bag osteochondrale fragmenter (ledmus) hos heste
- 2) Den atletiske holdbarhed (langtidsprognose) af heste med osteochondrale fragmenter
- 3) Forekomst og forebyggelse af slidgigt hos heste med osteochondrale fragmenter

Aktiviteter:

1) Ætiologien bag osteochondrale fragmenter: Ætiologien undersøges ved at kirurgisk fjernede osteochondrale fragmenter (ledmus) fra heste opereret for osteochondrale fragmenter på Universitetshospitalet for Store Husdyr, Danmark undergår histopatologisk undersøgelse. For at sikre et stort antal osteochondrale fragmenter i regnskabsåret 2025 vil fragmenter udtages fra et større hestehospital i Tyskland i en periode i løbet af 2025 også indgå i projektet.

Hovedparten af materialet forventes opsamlet i 2025, men materialeopsamlingsperioden kan ved behov (afhængigt af samlede antal patienter i 2025) kunne forlænges til 2026.

2) Holdbarhed/atletisk karriere: undersøges ved at opererede hestes konkurrenceresultater udtrækkes fra Dansk (og tysk) Rideforbunds database, ligesom ejerne kontaktes med henblik på vurdering af deres holdbarhed. Dette foregår i en årrække efter materialeopsamling og operation når hestene er gamle nok til at have en aktiv atletisk karriere. Det er således en del af et mere langsigtet effektmål. Der er ikke økonomisk udgift forbundet med dette langsigtede mål.

3) Forebyggelse: Ledvæske og blod udtages fra heste med osteochondrale fragmenter på tidspunktet for operation. En række udvalgte bruskmarkører måles i disse prøver med henblik på vurdering af alvorlighed af bruskskade, som sammenlignes med de arthroskopiske fund under operationen.

Disse intraoperative fund samt lokaliseringen af osteochondrale fragmenter i specifikke led, vil sidenhen (når arbejdsplan 2 er tilendebragt) blive sammenholdt for samlet at kunne give en prognosevurdering for specifikke osteochondrale fragmenter. Ligeledes vil disse fund blive sammenholdt med resultaterne af arbejdsplan 1 i henhold til vurdering og udvikling af forebyggende initiativer for at forhindre langsigtede holdbarhedsproblemer hos heste med osteochondrale fragmenter.

Effekter: Som en del af projektet indgår en ph.d.-studerende. Det er ligeledes tiltænkt at der skal tilknyttes specialestuderende. Projektets resultater udgives i nationale og internationale tidsskrifter for både dyrlæger, hesteejere, landmænd og forskere. Det forventes at projektet via sine resultater vil føre til optimeret behandling af heste med osteochondrale fragmenter og ønsket er at resultaterne fører til at økonomiske tab for hesteejere mindskes. Et langsigtet mål er at mere viden om lidelsens ætiologi (årsag) vil føre til optimeret forebyggelse og behandling og deraf øget hestevelfærd.

Note 3: Velfærdskontrol i de danske hestebesætninger

Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Projektets formål er at bidrage til øget synlighed om hestevelfærden samt såvel på lang som kort sigt at bidrage til øget hestevelfærd, idet eventuelle forbedringsområder udpeges og løsningsforslag anskueliggøres. Det sker ved at udarbejde og formidle koncepter for egenkontrol og ekstern evaluering i forhold til velfærd i konkrete hestehold samt en eventuel certificering, som man f.eks. kender det i Fødevarestyrelsens smiley ordning.

Hesteafgiftsfonden

Første fase i projektet handler om udfærdigelse af koncepter til den senere testfase. Koncepterne skal omfatte alle relevante velfærdsparametre i forbindelse med at holde hest i Danmark. I forbindelse med udfærdigelse af koncepter opdeles arbejdet i to næsten lige store dele. Den første del er udvælgelse og udfærdigelse af velfærdsparametre, mens den næste, og lige så omfattende del er vejledninger til evaluering af de enkelte velfærdsparametre. Vejledning til evalueringerne i konceptet vil skulle udfærdiges, så de kan anvendes bredt i den danske hestesektor, hvilket stiller relativt store krav til faglig indsigt, præsentation og pædagogisk fremstilling.

Udgangspunktet for koncepterne vil være de fysiske rammer for et hestehold. Opstaldnings- og foldforhold vil derfor skulle inkluderes i koncepterne med en metodisk tilgang, således at alle variationer af stald og foldsystemer kan vurderes efter relevante kriterier. Nogle af parametrene til evaluering vil være boks- og loftsudformning, luftkvalitet, gulvflader, lysforhold, udstyr & inventar samt de udendørs forhold omkring foldudformning og faciliteter til vanding, fodring, ly og læ.

Ligeså væsentligt som de fysiske rammer er det management, der praktiseres på de danske hestehold. Management inkluderes derfor i lige så høj grad som velfærdsparametre i koncepterne, og også i den forbindelse med en metodisk tilgang, således at mange forskellige managementsystemer kan evalueres på relevante velfærds-kriterier. Under management vil velfærdsaspekter som stald/fold, artsfællekontakt, tilsyn, sygdom/skader, fodring/vanding, hovpleje samt brug af udstyr være kerneområder.

Når projektets første fase nærmer sig en afslutning vil et grundlag for evaluering af velfærd i de danske hestebesætninger være udfærdiget. En succesfuld implementering vil dog fordrer en afprøvning og tilretning i forhold til den reelle evalueringssituation i praksis. Anden fase af projektet er derfor en afprøvning af koncepterne på et mindre antal af danske hestehold. I denne fase vil 25-35 danske hestebesætninger blive udvalgt og tilbudt at deltage i et pilotprojekt, der inkluderer konsulentbesøg og udfærdigelse af velfærdsevaluering efter de koncepter, der er udviklet i projektets første fase.

Når praksis er kendt og koncepterne testet vil der være god mulighed for at udforme en certificering, så den også er logisk i forhold til hverdagen. I denne fase skal kriterierne for certificering på forskellige niveauer fastlægges og begrundes.

Sidste fase af projektet omhandler formidling af koncepterne for egenkontrol og ekstern evaluering. Projektet vil på såvel lang som kort sigt bidrage til øget hestevelfærd, idet eventuelle forbedringsområder udpeges og løsningsforslag anskueliggøres. Projektet vil også bidrage til øget synlighed omkring velfærdsstandarder i såvel konkrete hestehold som det samlede danske hestehold. For de mange hestehold med en god velfærdsstandard vil projektet på kort sigt kunne bidrage til generel anerkendelse.

Note 4: Lyddata til tidlig halthedsdetektion hos heste

Tilskudsmodtager: Teknologisk Institut

Projektets formål er at øge velfærden blandt danske heste ved at undersøge potentialet for automatisk detektion af halthed ud fra lydoptagelser af hestens gang. Projektet vil vurdere, om lyddata kan anvendes som grundlag for tidlig og objektiv identifikation af halthed, hvilket i fremtiden kunne understøtte hesteejere med lettere at træffe beslutning om rettidig konsultation af dyrlæge.

Vi vil udvikle simple maskinlæringsmodeller, der automatisk kan skelne mellem lydoptagelser fra halte og ikke-halte heste. Data indsamles som parvise lydoptagelser fra mindst 25 heste under klinisk halthedsundersøgelser på Universitetshospitalet for Store Husdyr (Taastrup). For hver hest optages både en lydsekvens af halthed og ikke-halthed f.eks. efter vellykket behandling, og alle optagelser mærkes med klinisk halthedsscore. Lydfilerne forarbejdes til spektrogrammer, kombineres med relevante oplysninger om hestene og analyseres med maskinlæringsmetoder for at teste, om forskelle kan identificeres robust og på tværs af varierende forhold. Der anvendes dataaugmentation for at styrke modellernes robusthed.

Hesteafgiftsfonden

Effekten af projektet forventes på sigt at være, at automatiske og brugervenlige redskaber baseret på lyd kan understøtte både ejere og dyrlæger i at opdage halthed tidligere og dermed igangsætte behandling hurtigere. Dette kan forbedre sundhed, ydeevne og livskvalitet for heste og reducere risikoen for kroniske skader. Projektets resultater vil desuden bidrage med ny viden om muligheder og begrænsninger ved lydbaseret halthedsdetektion hos hest, som kan danne grundlag for fremtidig udvikling af velfærdsteknologi til feltbrug.

Note 5: Afholdelse af international, videnskabelig konference med fokus på hestevelfærd i Danmark i 2026 (ISES 2026)

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Hestebranchen står overfor en række udfordringer, bl.a. indenfor hestevelfærd, som kræver viden om de nyeste forskningsresultater, nytænkning og samarbejde mellem forskellige aktører.

Århus Universitet har fået mulighed for at være vært for en international konference med fokus på hestevelfærd i 2026. Den videnskabelige organisation, International Society for Equitation Science (ISES), afholder hvert år en international konference, hvor de nyeste forskningsresultater præsenteres og formidles på en måde, hvor den praktiske relevans fremhæves. Konferencen henvender sig derfor til både forskere, studerende, dyrlæger, konsulenter, professionelle trænere og -ryttere, avlere og private med interesse for hestetræning og hestevelfærd.

Konferencen vil bidrage til vidensdeling med den danske hestebranche. Formidlingen af den nyeste internationale forskning til danske interessenter kan inspirere til praktiske tiltag for hestevelfærden, som kan være med til at understøtte hestebranchens fremtid i Danmark. Vi ønsker at holde deltagergebyret så lavt som muligt, og søger derfor hermed om et bidrag til afholdelse af konferencen. Derigennem gives flere interesserede mulighed for at deltage til gavn for udbredelse af viden, en balanceret debat og forskning for styrke en vidensbaseret brug og hold af heste i Danmark og i resten af verden.

Note PF4: Bedømmelse af konfliktafærd ved konkurrencer – hvordan kan det gøres?

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

En central opgave for hestebranchen i de kommende år er at sikre velfærden for sportsheste. I Forum for Hestevelfærds svar til Det Dyreetiske Råds udtalelse vedr. hestesport anføres bl.a., at et særligt opmærksomhedsområde er opsyn med heste på stævnepladser samt tilpasning af kriterier for præmiering, så heste der viser tegn på kompromitteret velfærd, ikke præmieres. Det ansøgte projekt har til formål at understøtte denne ambition med viden om, hvilke typer adfærd, der kan inkluderes, hvordan adfærdsbedømmelsen vil påvirke nuværende bedømmelser, sammenhængen mellem hestens adfærd og stressfysiologiske respons samt overensstemmelse mellem observatører ved direkte observation af adfærd ved konkurrencer.

Projektet har til formål at undersøge, hvordan hestens adfærd og velfærd kan indgå i konkurrencebedømmelser. Det tilstræbes at inkludere mindst 8 stævneklasser på forskellige niveauer, pony- og hesteklasser, samt forskellige discipliner. Hestens adfærd observeres ved direkte observation og adfærden noteres i et skema udarbejdet af AU på baggrund af et igangværende forskningsprojekt. Tre personer vil efter en kort oplæring indgå som observatører, og disse vil uafhængigt af hinanden score hestens adfærd, ligesom ridet optages på video til en senere detaljeret analyse. Bedømmelsen vil være anonym og kun anvendes til forskningsformål og vil således ikke påvirke den sædvanlige bedømmelse og præmiering ved stævnerne. Efterfølgende undersøges overensstemmelsen mellem de tre observatører, overensstemmelse med detaljeret analyse via video samt sammenhængen til den almindelige bedømmelse. Et udsnit af heste udtages til en delundersøgelse, hvor der indsamles spytpåver til måling af stresshormonet cortisol før, under og efter konkurrencen, og hestens adfærd under konkurrencen sammenholdes hermed. Resultaterne vil direkte understøtte branchens arbejde med at implementere bedømmelse af hestens adfærd og velfærd ved konkurrencer, hvilket udgør en brændende platform for hestebranchen i de kommende år.

Hesteafgiftsfonden

Note 6: Formidling af viden med høj faglighed og stærk evidens til hesteejer og -bruger for øget hestevel-færd og bedre holdbarhed hos danske heste

Tilskudsmodtager: Foreningen Hestens Værn

Formålet med projektet er at sikre bedre hestevel-færd og holdbarhed hos heste ved at øge hesteejernes viden om træning, management og holdbarhed gennem hele hestens liv. Målet med projektet er at udgive gratis podcasts med høj faglighed og evidens. Ved at højne vidensniveauet hos danske hesteejere vil dyrevelfærden øges, og vi kan mindske antallet af heste der bliver skadet eller opgivet pga. forkerte træningsmetoder og management, samt øge antallet af heste der returnerer til normalt brug efter en skade.

Podcast-formatet har den fordel, at man kan lytte mens man er på farten, hvilket gør mediet attraktivt i en travl hverdag med heste. 36 % af Danmarks befolkning lyttede i 2023 til podcasts mindst en gang om ugen, og for 19-34 årige er andelen oppe over 57%. Podcasts appellerer dermed særligt til de yngre hesteejere og -brugere (kilde: Kurturministeriets Medieundersøgelse Radio og Podcast 2024). Vi har med vores udgivelse af podcast set at trafikken på Uanvendelig.dk er sikftet fra artikler mod at flere lytter til podcasts. Vi har derfor mulighed for at nå bredere ud med ny viden via dette medie. Interessant er det dog at artiklerne samtidig har fået flere læsere når vi i en podcast har nævnt at også der ligger en artikel om det givne emne, hvis man vil vide mere. På den måde forlænges levetiden for artiklerne også.

Aktiviteter:

Vi planlægger at udgive 1-2 podcasts pr. måned (20 podcasts i alt i 2026) om emner, der er relevante for alle aspekter i hestens liv. Fx management, opstaldning, træning, genoptræning og hestens holdbarhed.

Podcastene produceres af en journalist sammen med en eller flere relevante fagpersoner afhængig af emnet. Fagpersonerne kan være dyrlæger, berider/træner, agronom, beslagsmed m.fl. Journalisten sikrer at emnet belyses ordentligt og formidles på en måde, så det bliver let tilgængeligt for den almindelige hesteejer/ -bruger.

Journalisten redigerer og klipper podcasten til, og et udkast sendes til godkendelse hos fagpersonen, samt hos vores videnskabelige redaktør, hvis formål er at sikre at vi formidler viden med høj faglighed og stærk evidens.

Podcastene udgives på Spotify samt på Uanvendelig.dk.

For at udbrede den viden der er i projektet til hesteejerne vil vi ansætte en person til at sørge for at afsnittene deles og promoveres på sociale medier, samt formidles i Hestens Værns Nyhedsbrev. Det vil styrke projektets formål og effekt når flere får kendskab til den viden der ligger på sitet.

Derudover promoveres platformen Uanvendelig.dk og podcastene på messer i 2026 – herunder Hest & Rytter i Herning under DVs Hingstekåring.

Vi vil endvidere lave gratis foredrag og paneldebat under messen Hest og Rytter for at udbrede viden om heste men også om projektet. Foredrag og paneldebatter vil blive optaget og udgivet som podcasts til glæde for de personer der ikke har mulighed for at deltage på messen. Foredragene er som hovedregel godt besøgt og er en god mulighed for at møde projektets lyttere og læsere.

Effekter:

Vi forventer, at projektets podcasts vil hæve vidensniveauet hos danske hesteejere og -brugere med deraf følgende positiv effekt på hestens velfærd og holdbarhed på kort og lang sigt.

Det vil desuden øge kendskabet til Uanvendelig.dk og platformens øvrige stærke faglige indhold, samt til Hestens Værn.